

KA1(A1) „vzdělávání ředitelů“
Zadávání veřejných zakázek

Autor: Michal Kudrnáč

Studijní materiál vznikl za podpory projektu
Vzájemným učením - cool pedagog 21. století (CZ.1.07/1.3.00/51.0007), který je
spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Základní informace o kurzu

Lektor: Michal Kudrnáč

Hodinová dotace přímé výuky: 3 hodiny

Anotace předmětu

Kurz je rozdělen do tří bloků.

V prvním se účastníci dozví o základních, obecných zásadách zadávání veřejných zakázek, a o nejdůležitějších principech Zákona o veřejných zakázkách. Ujasní si dělení zakázek podle druhu a hodnoty a naučí se správně určovat předpokládanou hodnotu zakázky.

Druhý blok je věnován podrobnému návodu, jak zadávat veřejné zakázky malého rozsahu dle Příručky pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Poslední blok je věnován diskuzi, dotazům a podrobnějšímu výkladu těch otázek, které jsou pro účastníky kurzu nejzajímavější a nejpřínosnější.

Cíle předmětu

Proškolení ředitele školy a případně dalšího odpovědného pracovníka školy v oblasti zadávání veřejných zakázek dle postupu uvedeného v Příručce pro příjemce v kap. 7 Závazné postupy pro zadávání zakázek z prostředků finanční podpory OP VK, které se vztahují na případy, kdy zadavatel není povinen postupovat podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na postup uvedený v kap. 7.5/B.

Nejčastěji kladené dotazy a příklady osvědčených postupů

Směrnice zřizovatele vs. Příručka příjemce podpory

Pokud je zadavatel povinen řídit se u zakázek malého rozsahu jak Příručkou pro příjemce finanční podpory v OP VK, tak vnitřními předpisy svého zřizovatele (nejčastěji ve formě směrnice či vyhlášky, je vždy třeba zvolit přísnější z obou postupů. Např. oslovit vyšší počet dodavatelů, ponechat delší lhůtu pro podání nabídek, jmenovat více členů hodnotící komise apod.

Výjimečně může nastat situace, kdy jsou oba předpisy v konfliktu a výše uvedený postup nelze aplikovat. V takovém případě lze doporučit primárně dodržení Příručky a jednat se zřizovatelem o udělení výjimky z postupu dle směrnice. Udělení výjimky zřizovatelem je totiž konečné a příslušné rozhodovací orgány zřizovatele k tomu vždy mají mandát, zatímco k udělení výjimky z postupu dle Příručky se těžko nalezne orgán, vybavený příslušnou pravomocí u takto udělené výjimky bude vždy hrozit jejich zpochybnění při následných kontrolách.

Dělení zakázek a sčítání jejich hodnot

Z věcného hlediska je u dodávek vždy rozhodující, zda existuje dostatečný okruh takových uchazečů, kteří jsou schopni pokrýt celou šíři dodávky. V praxi to však přináší problémy, neboť existuje množství internetových obchodů, jejichž sortiment je extrémně široký. Záleží proto na úvaze zadavatele, jaké všechny podobné dodávky do zakázky zahrne. Lze doporučit uvažovat vždy ve větších a logických celcích – např. elektroniku, včetně výpočetní techniky bude jednou zakázkou.

Z časového hlediska je sice základem účetní období, v případě dlouhodobějších smluv či projektů, realizovaných ve více letech je opět lepší sčítat hodnoty věcně podobných zakázek (viz výše) za ta účetní období, do kterých tato smlouva nebo realizace projektu spadá.

Rozhodující je pak vždy to, zda součet všech obdobných zakázek za dané období přesahuje limitní hodnoty (tedy 100 000 pro postup podle příručky, 2 000 000 pro postup dle ZVZ, resp. 4,9 mil. pro nadlimitní veřejné zakázky). Tyto dílčí zakázky je pak možné zadávat samostatně, zásadně ale vždy v takovém režimu, který vyplyne ze souhrnné hodnoty všech takto nasčítaných zakázek.

Postup dle Příručky by však mělo být nutné dodržovat pouze u těch nákladů, které souvisejí realizací příslušného projektu. To vyplývá i z vlastního textu Příručky, Kapitola 7. str. 96: „Příjemci, kteří při realizaci projektu pořizují výše uvedené dodávky, služby či stavební práce jsou povinni při výběru dodavatelů respektovat tyto závazné Postupy pro zadávání zakázek při pořizování zboží, služeb či stavebních prací z prostředků finanční podpory OP VK“. Přesto lze v rámci pravidla předběžné opatrnosti doporučit, nechat si správnost této úvahy potvrdit (s odkazem na výše uvedené ustanovení) od příslušného projektového manažera poskytovatele dotace.

Zákaz používání obchodních názvů a značek

Tento zákaz vyplývá z praktického uplatňování zákazu diskriminace a je tedy základním pravidle zadávání zakázek v rámci komunitárního práva. Jeho cílem je podporovat větší konkurenci a neomezovat obchodní soutěž tím, že si veřejní zadavatelé vyhradí možnost dodat pouze určitý výrobek od jejich oblíbeného výrobce a ostatní výrobci, byť by dodávali kvalitativně a parametricky srovnatelné výrobky, budou diskriminováni. Z toho vyplývá i požadavek, aby technická charakteristika, požadovaná zadavatelem, umožňovala dodávku více výrobků, nikoli pouze jednoho.

Při specifikaci předmětu zakázky je tedy vždy třeba vycházet ze skutečných a oprávněných potřeb zadavatele. Vše, co zadavatel požaduje, by měl být schopen si obhájit a zdůvodnit. Oprávněným požadavkem je zcela jistě např. v kompatibilita se stávajícím vybavením, požadavky na dostatečný výkon či kapacitu nebo požadavky na úspornost.

Uplatnění postupu dle ZVZ i u zakázek malého rozsahu

Zadavatel má vždy možnost postupovat podle Zákona o zadávání veřejných zakázek i v případě, že zadává dle předpokládané hodnoty zakázku malého rozsahu. Takový postup může mít řadu výhod – předvídatelné a přehledné právní prostředí, relativně ustálená rozhodovací praxe kontrolních orgánů i jasně dané možnosti pro přezkum postupu zadavatele. Nevýhodou však vždy bude poněkud komplikovanější a časově náročnější postup.

V případě, že se zadavatel rozhodne pro postup mimo režim zákona, je třeba, aby byla tato skutečnost jasně uvedena ve Výzvě nebo Zadávací dokumentaci pro vyloučení pochybností o tom, zda postupuje či nepostupuje podle ZVZ. Nižší než zákonná předpokládaná hodnota zakázky totiž sama o sobě automaticky neznamená, že zadavatel uplatnil výjimku ze zákona pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu (VZMR). Doporučená formulace do Výzvy či Zadávací dokumentace: „Zadavatel tímto zadává zakázku malého rozsahu ve smyslu ustanovení § 12 odst. 3 ZVZ postupem mimo režim ZVZ v souladu s ustanovením § 18 odst. 5 ZVZ. Jakýkoliv postup či úkon zadavatele učiněný v tomto řízení není postupem či úkonem podle ZVZ, byť by takový úkon či postup formálně připomínal.“

Literatura

Jurčík, Radek: Zákon o veřejných zakázkách, komentář, 3. vydání; C. H. Beck, Praha 2012

Raus, David; Neruda, Robert: Zákon o veřejných zakázkách – komentář; Linde, Praha 2007

Krč, Robert: Zákon o veřejných zakázkách s komentářem, 3. vydání; Linde, Praha 2012

Serafin, Petr; Dvořák, David: Zadávání veřejných zakázek ve stavebnictví; ABF, Praha 2009

Chalupa, Kristián (Ed.): Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Historie, fakta, svědectví; ÚOHS, Brno 2008

Vybraná rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Vybraná stanoviska a výklady Ministerstva pro místní rozvoj

Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Verze 8 k 1. 1. 2014